

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Évesz évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Szilveszter.

A magyar államiság egy évezredének utolsó napja, ezt jelenti a vége felé siető év Szilveszter napja. A mint az esztendőnek felvirradtát, nagy terveivel és ünnepélyeivel együtt, üdvözöltük, úgy szenteljünk egy utolsó üdvözlést a tucszónak és vigyük legjobb kívánatainkat a jövő évezred első éve elé.

Igazságosaknak kell lennünk mindenki iránt, főleg, midőn az év eseményeire visszapillantunk és nagy mérvű megnyugvás tölt el bennünket, ha a mai napon gyors ütemben még egyszer átéljük az év történetét. A testvérviszály nem zavarta az ünnepélyeket, melyekkel a magyar államiság ezeréves fennállását ünnepeltük. A kormány minden irányban fáradhatlanul törekedett Magyarországot oly módon képviselni, amint egy független, önálló és előkelő államhoz az európai kontinensen illik. A kormány és eszelekményei méltók voltak a nemzethez és a nagy ünnephez, melyet Magyarország ez évben egész Európa szeméi előtt és részvétele mellett ült meg. Az egész ünnepélyt, annak minden kiemelkedőbb mozzanatát elárasztotta a korona loyális részvétele páratlan dicső fényével, mely fény abban az emlékezetes ülésben érte el csúcsponjtát, mikor a koronát a magyar országgyűlés új büszke házába kísérték és az egész világ ünnepelte és áldotta.

Azután a magyarok legalkotmányosabb királya, a legelső magyar ember egy ájtatos imát mondott és az isteni gondviselés minden áldását kérte a nemzet számára. A nemzet imája a király szívéből folyt. Ez az ima és közös kívánság két szívből egybe folyt össze és bebizonyította, hogy ez a nemzet csak ezen uralkodó alatt juthatott erőhöz, tekintélyhez, hatalomhoz és gazdagsághoz, viszont ennek a királynak és trónjának az egész föld kerekén nincs hűbb támasza, nincsenek hűvebb alattvalói, odaadóbb barátai, mint a hű, loyális, hódoló magyar nemzet. A legelső magyar ember a király, kiért az egész magyar nemzet az utolsó emberig kiáll és utolsó csepp vérért feláldozza.

Ez a nagy tanulsága ennek az esztendőnek és ezzel a tudattal lép át a nemzet a második évezredbe. Szüksége van a király szeretetére és a korona jóakarására és e két elengedhetetlen feltétel biztos és zavartalan birtokában bizalommal tekint a magyar nemzet a jövő elé. Magyarország szabadságának és önállóságának legfőbb őre szereti hű nemzetét, magát egynek érzi vele és elválaszthatatlannak buben és örömben. És ebben van a biztosítéka a magyar állam békés fejlődésének, amely elé Istenbe és első Ferencz József királyunkba vetett bizalommal haladunk.

Adja Isten!

P. C.

Munka nélkül.

A télnek megszokott fagyasztó leho elfelejtette megdermeszteni a vonagló természetet, mert a szent karácsonyt is lecsógó sárban ünnepeltük, — mégis hideg borzadályt kelt minden érző kebelben a lépten-nyomon látható munkanélküliek kiáltó nyomora. Pedig még a mit az uton látunk, az csak felületesen mutatja a nyomort, mert a rongyos ruha, az éhségtől beesett szemek és ijeszítően sápadt arcok nem árulják el teljesen a szomorú valót. Mert éhezni, már magában is észbontó gyötrelom, de éhezni azzal a szívzaggató tudattal, hogy vele együtt éheznek szerettei, legdrágább kinesei, családja, azok a vak sors által ártatlanul, sőt igazságtalanul sújtott gyöngy gyermekek, kik a végzet szeszélyéből ép úgy születhettek volna hercegi palotában és bíborban, mint a ponészes pincészekben és misoktól eldobott rongyokban, — oh ezt a lelki állapotot nem lehet leírni, annak sorvasztó borzalmát csak elképzelni lehet, de csak annak, ki szívével is tud gondolkodni.

A humanizmus, az emberbaráti szeretet sok helyen megteszi kötelességét, nemes önfeláldozással iparkodván letörölni a nyomor könyvét; de sokkal nagyobb mérvben jelentkezik az különösen a zord idők beálltával, mintsem azt általánosságban tisztán az emberbaráti szeretet szívvel, nem elhárítani, de csak enyhíteni is lehetne.

A munkanélküliek száma úgy szólván napról-napra ijesztő módon szaporodik s egyes vidékeken a nyomor nemesak dühög, hanem valósággal szedi áldozatait. Ezen a tarthatlan állapoton segíteni kell, még pedig minél előbb, a míg a baj jegyáltalán orvosolható. A létért való küzdelem legalább is a napi betevő falat biztosítása mellett lehet nemes, sőt kell is hogy legyen, de midőn az a harc átváltozik ádáz tusává a betevő falatért, bizony sokszor megint akkor az erkölcsi alap. A bűnkrónikáknak nem egy borzal-

TÁRGZA.

Menekülés.

Írta: Vértessy Gyula.

Vörös Zoltán aljárásbíró ur szörnyen megörült, mikor a hivatalos lapban olvasta, hogy a szihalmi járásbírósnál megürült egy albirói állás. Rögton pályázott és mindent elkövetett, hogy áthelyezék.

Nagy érdeke volt, hogy Szihalmára jusson, mert ott lakott egy valaki, akihez valaha, nem is olyan nagyon régen, gyöngéd kapcsok fűzték. Egy asszony, ki leánykorában őt szerette, s aki azóta férjhez ment egy öreges bácsihoz és mint ballotta szerfölött vigan éli a világát.

Igen, a szép Marossynának a híre eljött a régi udvarlója fülébe is és ugyancsak sarkalta, hogy ő is beállhasson az udvarlók közé és kiüssön a sorból mindenkit a régi jussón.

Biztosra vette, hogy neki nem lesz nehéz diadalmaskodni. Az asszony — mint beszélük — kacér — és a kacér asszonyokkal könnyű elbánni, még ha új ismerősök is.

Az igaz ugyan, hogy biztos adatokat senki sem tud róla és azt nem is merik róla állítani, hogy ezzel vagy azzal viszonya lett volna, csak azt beszélük, hogy mindenkit bolondít.

Egyfelől több ok, amely Zoltán urat ingerli a küzdelemre.

Majd megmutatja, hogy ő vele is játszik-e? Meg kell neki magát adni életre-halálra.

S azután? Nos hát azután majd csak elhelyeztetni magát onnan. Az egész egy kedves kis kaland lesz!

Igy gondolta el Zoltán ur mindezeket, mikor nagy örömmel megkapta az áthelyezését és jó előre étvágyat esínált magának a főm eseményéhez, el képzelgetve Margit kívánságos alakját, mely bizonyára még szebb lett, mióta asszony lett a leányból.

Hogy a hódítása biztos lesz, abban egy percig sem kételkedett. A sok ifjakori emlékből pompás hálót lehet szőni az asszonyka szíve elfogására.

És bizonyára jobb lesz — gondolta a léha legény — ha az asszonyka így lesz az övé, mintha el kellett volna vennie.

Nem volt ugyan valami nagyon tisztességes dolog akkoriban a leányt ott hagyni — ezt kegyeskedik maga is elismerni, de hát elvégre nem tehetett másképen. Ha az ember aljegyző, hát nem vehet el olyan lányt, a ki még staffirungot se kap. Jobb volt ez így. Legalább nem ábrándultak ki egymásból. Holott a közös élet mindennapi nyomorúsága azóta rég kiábrándította volna őket. Jobb volt ez így, hogy nem akarta Margitot magával rántani a szegénységbe.

Ez a frazis tetszik neki s mentséget is talál benne a leánynyal szemben elkövetett léha eljárására.

Mikor először találkoztak, ki is rukkolt vele:

— Nem akartam szerencsétlenné tenni, inkább lemondtam magáról, bárholgy vérzik is a szívem azóta.

— No persze — kacagott fel vidáman az asszonyka — hiszen maguk férfiak olyan nagylelkűek! De ne beszéljünk erről. Elmult, vége van. Nagyon okos volt, hogy le tudott mondani. Jobb dolgunk van így. Nekem is, magának is.

— Csak lehetne!

— Hogy?

— Ha szeretne úgy, a hogy én szeretem.

— Hóhó, uracsám, ez a dolog nem megy olyan könnyen, mint maga hiszi, hogy csak jön, lát és győz. Tessék várni. Majd előjegyem a többi futók közé. Mert tudja, én nagyon szeretem, ha négyes, ötös vezényben futnak értem az én állandó lovagjaim. Ez idő szerint a poéta van a tourban. Tudja, az a csacsi főjegyző, a ki verseket írál hozzám. Most azt bolondítom, azután, ha tetszik, magát.

Vörös ur igyekezve hangjába beleönteni minden fájdalmát, bus resignáló tekintet kíséretében mondta:

— Margit! Nincs a szívében egy hang, mely mellettem szólna, mely sugná, hogy szeressen komolyan, igazán...

— Komolyan, igazán? Hát így is szoktak szeretni? Nagy kék szemével pajkosan nézett a férfi szemébe, piros nyelvekét végig húzta kívánságos ajkai közt s így folytatta:

mas eseménye egyedül a betevő falatért való küzdelemben bírja szülőit, a midőn a nyomorban el-fásult kebel önmagából kivetkezve, a következmények súlyával nem számolva, vakon rohan az erkölcsei romlás, a bukás feneketlen örvényébe.

Már pedig első sorban az államnak kötelessége örökösi a fölött, hogy a nemzet testét köpező polgárok közérkölesi világa az inféziáló epidémiától, a romlottságtól megóvassék s a veszedelmes kór már szülő okaiban, esirájában elfojtassék.

Nem szabad azonban összetéveszteni a munkanélkülieket a dologtalanokkal, kik különben is csak fekélyek a nemzet testén, de ezek rendszerint nem nyomorognak; hanem azokról és azok érdekéről ohajtunk szólni, kik fáradságos munkára készek a kenyérért, maguk és családjuk tisztességes eltartásáért s a beállott közgazdasági válságos helyzetben a legúszintébb akarat mellett sem képesek munkához jutni.

A nagy gyárak és egyéb iparvállalatok rendszerint épen a zord idők beálltával százával és ez-rével bocsátják el a szegény munkásokat, kikről, mihielyt kivesszük kezökből a kenyérkereset, a munka szerszámaikat, csak az gondoskodik, a ki tiplálja az ég madarait s ruházza a mezők liliumait. A technikai tudomány haladásával folyton tökéletesbülnek a munkát végező gépezetek, a mi egy jelentősü azzal, hogy a bizonyos munka elvégzéséhez kevesebb ember szükséges, a minék ismét kikerülhetlen folyamánya, hogy szaporodik a munkanélküliek száma.

Ha most már egybevetjük azt, hogy a statisztikák adatai szerint óriási arányban szaporodnak az emberi erőt feleslegessé tevő, vagy legalább is részben nélkülözhető gépek, de ugyancsak a statisztika azt is igazolja, hogy maga az emberiség is hatalmas arányokban szaporodik, — akkor tisztában leszünk azzal, hogy a létért való küzdelmet többé nem ember ember ellen vivju, hanem a gép és ember küzd egymás ellen.

Hogy az elkeseredett harezban melyik lesz győztes, azt sajnos, már is lehet sejtetni. Az ember, a szegény munkásnál fog összeroskadni, de jaj annak az államnak, mely a dolgot idáig engedi jutni. A bajnak idejekorán kell elejét venni s az államnak még az adott viszonyok között is módok és eszközök állanak rendelkezésére ezt megtenni.

A hazai viszonyokról szólva, természetesen csak egy dolgot említünk fel. Az állam nagy munkálatai millió és millió forint értékekben egyes vállalkozóknak adatnak ki s bár oly árak és feltét-lek mellett, hogy a vállalkozók részéről nem is beszélhetünk a tisztességes polgári haszonról, mert azoknak a vállalatoknak jövedelmei valóságos uzsora kamatok;

— No én nem tudok úgy szeretni! Nem is akarok. Egyáltalában ostobaság az életben bármit is komolyan venni. Meg azután szeretem is az uram... úgy ám bíró uram!

Az első látogatás nem úgy ütött be, a hogy Vörös ur gondolta. A szép férfiak szokásos e bizakodottságával ő is azt hitte, hogy akármelyik aszszony akkor az övé, a mikor akarja. S különösen azt hitte erről! S ime, milyen gunyosan beszélt vele.

Megsértett büszkeségében azután Margitot az erkölcsbíró szemüvegén át kezdte nézni:

— Könnyelmű, frivol aszszony, akivel nem érdemes törődni! Talán már mindenkié volt s csak velem akar komédiát játszani. De nehezen fog menni!

Pedig végtelenül könnyen ment. Az első aszszonyt találta most, aki se nem borult karjaiba első látásra, se pózolv nem utasította vissza az erény szent nevében, hanem egyszerűen — kinevelte — s egész természetes, hogy belésszeretett.

Léha játékot akart végigjátszani s komoly szerelem ébredt fel szívében.

(Vége köv.)

mégis azt tapasztaljuk, hogy a szegény munkások egy szőlőben baromi munkájukért alig kapnak elegendő garast a napi betevő fült megszerzésére, s ha ezt nem akarják elfogadni, a derék vállalkozók a magyar munkások loszorítására nyakukra hoznak idegen nemzetiségű munkásokat, a mi igen gyakori eset különösen a földmunkálatoznál. Pedig az államnak módjában állana kikötni a vállalkozókkal, hogy a munkát keresztülvitelre csak magyar munkások alkalmazhatók.

A munkanélküliség megszüntetésének legbiztosabb eszköze azonban a munkaidő leszállításának kormányzati uton való keresztülvittele. A munkások régi ohaja, a 8 órai munkaidő behozatála, teljesen meg fogja szüntetni azt a bórzasztó állapotot, hogy munkára termelt, ép, erős kezek dolog nélkül legyenek kénytelenek vesztegetni, mert például ott, a hol a napnak mind a 24 óráját munkafolytonosságban töltik, mint a malmeknél, s hol most az emberi munkaerő 12 óránként váltakozik, a 8 óra munkaidő mellett nem kétszer, hanem háromszor kellene lefrissíteni a munkaerőt, minék egyenes következkése volna az, hogy a hol most 200 ember dolgozik, ott 300 ember találja kenyeret.

Addig tehát, míg valamelyes ilyen irányban nem történik gondoskodás a baj orvoslására, a munkanélküliek bórzasztó állapota nem fog megszűnni, s hogy ez hová fog vezetni, azt videant consules. Mi megtettük kötelességünket.

Állatbiztosítás.

(Vege.)

Akár államilag, akár megyeileg, akár községileg, akár szövetségi uton, akár bármely más alkalmas módon fogják azt eszközölni, a mai gazdasági rendet teljesen meg fogja változtatni.

Hiszen nem fog a kátörös szegény gazda — ha egyik ökre el is pusztul — soha ökör nélkül maradni. Az a pár krajczárja, a mibe az állatbiztosítása fog kerülni, busásan meghozza kamatját abban, hogy a többi gazdák aránylag az ő kárát pótolni fogják.

Nem fognak paragon heverni azok a határszéli havasi legelők, a hová addig csak elvívte meretek állatokat legelni hajtani, mert az elkárosodás veszélyének voltak kitéve. Hiszen, ha egy-egy ökröt a farkasöl is fogna, azt — mert a kár közös — könnyen viselnék el.

Az állatbiztosítást okvetlenül követni fogja a gazdák összes állatainak törzskönyvezése; és ha ez megvan, feltétlenül meg fogja teremteni az ingó jelzalog-forgalmat.

Ez pedig megmérhetetlenül nagy lépés lenne a gazdák helyzetének javítása útján.

A határszéleken a marha csempészet megakadályozásáért az állatok törzskönyvezése már keresztül van van vivo.

Ott minden gazda kap egy takarékpénztári betéti könyvhez hasonló kis könyvecskét; abban állatai körül vannak írva és ennek megfelelőleg vezet a törzskönyvvezető egy-két krajczárnyi díjért az állat-törzskönyvet és mindkét könyvből a marhákra vonatkozó minden változást, gyarapodást és apadást közhitelességgel bevezet.

Magam tapasztaltam a havasaiján, hogy bírói végrehajtó a bírói végrehajtást úgy eszközölte, hogy a több mint egy napi járó havasi legelőre kihajtott ökrökre vonatkozólag úgy foganatósította a bírói zárt, hogy ennek megtörténtét a törzskönyvbe és könyvecskébe leendő bejegyzés ezéjából a kinevezett könyvvezetőnél jegyzőkönyvbe adta. És ezzel a bírói végrehajtás be lett fejezve.

Ha gyakorlatilag jól beválik az ilyen ügyekben, miért ne lehetne az állati törzskönyvek segélyével az ingó állatforgalmat fogadatósítani? A törzskönyvvel és közhiteles bevezetéssel fogadatósítaná belül úgy, mint az ingatlanoknál, csak kevesebb formassággal.

Például: nem kellene kérvény; elég lenne, ha a közokiratot a hitelező felmutatja, azt a törzskönyvvezető záradékolná, e záradékot a törzskönyvbe is bevezetné; és a mikor a marhaleveleket kiállítja, e záradékot arra is rávezetné.

A vevő a vásárlor tájékozva lenne azonnal, hogy az az állat, melyet megvesz, esetleg többek-

kel együtt, bizonyos összeg erejéig kézi jelzalog tárgya és a vételár kifizetése előtt előbb a hitelezővel jönné tisztába.

Ma a gazdák személyes hitele szinte két olyan drága, mint a kereskedőké. Azzal védekeznek a hitelezők: ha nincs jelzalogilag biztosítva, minden személyes hitel, mit a gazda igénybe vesz, több rizikóval jár, mint a kereskedőknél. Mert előbb a per, azután jön a végrehajtás és addig, míg a dolog annyira érlik, tudhat a gazda ingó vagyonán és az ingatlan rendszerint már dologi teherrel van terhelve; gyakran nem szükséges ingatlanokat kell a hitelezőnek megszereznie, ha nem is pénzéhez, de annak egyenértékéhez akar jutni.

A fent röviden kifejtett módon a hitelező előnyösebb helyzetbe fog jutni, el fogja engedni a rizikóért követelt kamat-többletet és ezzel nemcsak a földmiveseken, de a csak ingó vagyonnal, gazdasági beruházásokkal és felszerelésekkel bíró bérlo-osztályon is segítve lesz.

A kivétel módjainak megállapítása, az erre vonatkozó törvényjavaslat megszerkesztése és megokolása, egy szóval az előkészítés és gyakorlati keresztülvitel munkája a magyar gazdák dolga.

Saját jól felfogott érdekében szerkeszték meg az erre vonatkozó törvényjavaslatokat és terjesszék azokat az országgyűlés elébe, mert ott kérelmük, követelőség nem lesz elhangzó szó. Hiszen a király, midőn trónbeszédében erre egyenesen felhívta a gazdákat, már kitűzte a dolgot a haladás zászlajára.

Dr. Gidófalvy István.

Háromszékvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűléséből.

A deczemberi rendkívüli közgyűlést Pota József v. b. t. tanácsos, főispán megnyitván, a biztagok üdvözlöte után meleg hangon emlékezett meg néhai id. Donáth József nyugalmazott törvényhatósági bizottsági tag elhunytáról, kinek különösen a „Székely Mikó-kollegium” létesítőse körül szerzett érdemeit emelte ki.

Megemlékezett továbbá zabolai Gyárfás Lajos törvényhatósági bizottsági tag, volt honvéd őrnagy elhalálózásáról s elnök indítványára a közgyűlés az érdemes bizottsági tagok emlékének jegyzőkönyvi megörökítését határozta és családjaikhoz részvétliratot intéz.

Gábor Péter alispán jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

Több rendbeli miniszteri rendeletnek kihirdetését határozta a közgyűlés.

A községi és főjegyzők nyugdíjazására vonatkozó szabályrendeletet a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

* * *

A vármegyei átiratok tárgyalása rendjén, pártolón vette tudomásul a közgyűlés Szabóvármegye átiratát az utazó kereskedőkre vonatkozólag és hozzájárult Zemplénvármegye közönségének átiratához az 1896 évi június 8-án történt engedélyes ünnepségek alkalmával a törvényhozás mindkét házának Ő Felsőgeik elé járuló hódoló bemutatás jelenetének országos költségen leendő megörökítése tárgyában.

Hunyadvármegye átiratát az államépítészeti hivatalok mérnöki karában mutatkozó hiány orvoslása tárgyában, a közgyűlés hasonló tartalmu felirattal pártolja. Kolozsvár átiratát a Mátyás-szoborra adomány iránt, a közgyűlés nem teljesíthette, miután e ezéln, a rendelkezésére álló fedozethez képest már jelenlétekenyebb összeggel járult.

A közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyébe az újabb választásra bizottság küldetett ki Sára Tamás árvaszéki elnök vezetése alatt.

Helyettes tisztügyésznek a közigazgatási bizottságha megválasztott ismételt dr. Künnle Ti-vadar sepsi-szentgyörgyi ügyvéd.

A vármegyei árva- és szeretetház igazgató választmányának előterjesztésére az igazgató-tanítónak a millenáris és a kárpótlék igénynél háromszorosan beszámíttatni határozatott.

A mikó-ujfalu-nagybaczoni törvényhatósági közuton épített kettős utkaparó lakóház költségeinek fedezéséről való gondoskodásról alispán megbízott. A kézdi-vásárhely-kászoni és ezofalva-bo-

rosnyó-bodzai kőzutakon teljesített hidépítések költségeinek viselése iránt határozati hozatott.

Megbízta a közgyűlés alispánt, hogy a torjábüds-bükszádi közut két utkaparóház számára szükséges telkeket megvásárolja s az építés keresztülvitele és két újabb utkaparó állomás rendszerezése iránt előterjesztést tegyen.

Baróthon fennállott és időközben megszűnt gazdasági szakiskola felszereléseinek értékesítése körül követelt eljárást a közgyűlés jóváhagyta.

A gazdasági bizottság előterjesztésére, két állatorvosi új állás rendszerezése iránt a közgyűlés feliratot intézett a földművelésügyi m. kir. miniszterhez, kérve az állások betöltését és a fizetéseknek biztosítását.

A vármegyei betegápolási alap vagyoni állapotáról s a felmerült hiánypont miként való fedezéséről előterjesztett jelentés kapasan, a közgyűlés határozattal emelte, hogy a községek által megállapított korábbi tánczdíjak 5 százalékkal emeltesse, s ezen többlet a hiányok pótlására fordíttassék.

A mezőrendőrségi törvény végrehajtásával kapcsolatosan a birtokhatárok megjelölése tárgyában alkotott szabályrendeletet a közgyűlés jóváhagyta.

* * *

Többszöri közgyűlési határozatnak időközben az alispán által történt jóváhagyásáról szóló jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

A közigazgatási bizottságba az 1897—1898 évre megválasztottak: báró Szentkereszt Béla, Ujvárossy József, Temesváry János, Imreh Albert és Imecs János.

* * *

Tárgysorozat befejeztével Pota József főispán az ezredévet bezáró közgyűlés alkalmából visszaemlékezik az esztendő fontos alkotásaira s a Felséges király iránt hódoló felirat intézését lelkes éljenzéssel határozta el a közgyűlés. Elnök megköszönve a bizottsági tagok szíves érdeklődését, a bekövetkező új esztendő alkalmából szívélyes szavakban fejezte ki jó kívánságait a bizottság tagjainak záróbeszédében.

Előfizetési felhívás

az 1895. VIII. t. cz. alapján végrehajtott összeírás adataiból készült

„A magyar korona országainak mezőgazdasági statisztikája” című munkára.

Az utóbbi időben az agrárstatisztika fontossága Európában nagymértékben növekedett. Nemcsak a statisztikai érzék általános terjedésének tulajdonítható ez, hanem a mezőgazdasági viszonyok átalakulásának is, mely a közigazgatás emez első rendű ágára fokozott mértékben fordította a közfigyelmet.

Nálunk, hol a mezőgazdaság egész közgazdaságunknak valódi lételemét képezi a részletes és megbízható mezőgazdasági statisztika — a jó agrárpolitikának ez a nélkülözhetetlen eszköze — kétszeres fontossággal bír. Ez a meggyőződés birta rá a magyar törvényhozást, hogy áldozatot nem kímélve az 1895. évi VII. t. cz. által megadja az alkalmat és eszközöket egy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő agrár statisztika létesítésére, az évenkénti aratási adatok gyűjtése számára is biztos alapot teremten.

A nagy összeírási munkát a múlt év végén sikeresen végrehajtották a roppant terjedelmű, rendkívül gazdag anyag szakszerű feldolgozásával a földművelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága az országos magyar kir. statisztikai hivatal bízta meg, mely a munkálatat annyira előrehaladt, hogy a több kötetre terjedő mezőgazdasági statisztikai nagy forrásmű kinyomtatása még e nyár folyamán kezdetét veszi.

A mű, a mint ezime is mutatja, nem szorítkozik a szorosabb értelemben vett Magyarországra, hanem felöleli Horvát-Szlavonországok adatait is és így az egész magyar birodalom mezőgazdasági viszonyainak fogja teljes és hű képét nyújtani.

Az egész sorozat öt nagy kötetből fog állni, körülbelül 840 folyó ív terjedelemben.

Az első kötet az adatgyűjtés módszerének, az összeírás lefolyásának, tanulságainak ismertetésén kívül községenként tartalmazni fogja azokat a leg-

fontosabb adatokat, melyekre úgy a közigazgatás, mint a magán használat szempontjából legnagyobb szükség van, u. m. a területet-mivelési ágak szerint; a hasznos háziállatok számát, a fontosabb állatnemeket ivar és kor szerint is; az ígás fogatokat a vonóró megkülönböztetésével stb.

A második kötetet egy kimerítő Gazdacímű képezi, melyben mindazok, kiknek gazdasága meghaladja a 100 katasztrális holdat, egyenként felsorolottnak, kimutatván gazdaságuk székhelye, valamint területe művelési ágak szerint, a gazdaságban alkalmazott eszélédek és fontosabb gépek és eszközök száma, továbbá az állatlétszám.

A harmadik kötet részint tudományosan feldolgozva s összehasonlító adatokkal megvilágítva, részint táblázatos alakban, az 1895. évi aratás és szüret eredményéről számol be.

A negyedik kötet az összeírás alkalmával az egyes gazdaságokról tudakolt részletes adatokat, a birtoklás jogcíme és a gazdaságok nagysága szerinti köztös kombinációban fogja nyújtani úgy tudományosan feldolgozva, mint táblás kimutatásokban.

Végre az ötödik kötet a községek, járások és vármegyék viszonyait megvilágító adatokat s a levont tanulságokat fogja tartalmazni.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága mind az öt kötetnek előfizetési árát, a terjedelemből képest lehetőleg mérsékelten, 20 forintban állapította meg, méltányolva azonban azt a buzgó támogatást, melyet a vármegyei és városi törvényhatóságok, a járási tisztviselők és községek, valamint a szakkörök és egyletek tagjai a mezőgazdasági összeírás alkalmával kifejtettek, részükre külön kedvezményes előfizetési árát állapított meg, melyről fogva mind az öt kötetet 10 forintot szerezhetik meg. Kedvezményes áron fizethetnek elő a földművelésügyi miniszterium alá tartozó összes hivatalok, intézetek és azok tagjai; az összes vármegyei és járási mezőgazdasági bizottságok tagjai, a gazdasági tanintézetek és földműves iskolák és azok tanári kara, a gazdasági egyletek és körök és azok tagjai, továbbá a mezőgazdasági statisztikai számláló ügynökök és a községi (körjegyzőségi) összeíró bizottságok tagjai közül mindazok, kik az összeírás alkalmával a járási főszolgabíró igazolása szerint magukat különösen kitüntették.

A megrendelések legkésőbb folyó évi augusztus hó végéig az országos m. kir. statisztikai hivatalhoz (Budapest V. kerület Akadémia-utca 12 szám) küldendők be. A ki a megrendeléssel együtt az előfizetési pénzt is beküldi, annak a mű kötetei portamentesen fognak megküldetni.

Az öt kötetes mezőgazdasági kiadvány-sorozat kiállítása 40 forint leendő, miből a „Gazdacímű” külön 15 forint becséltatik forgalomba.

A mű egyes kötetei részint még a folyó évben, részint a jövő év folyamán fognak megjelenni s mihelyt a sajtótól kikerülnek, egyenként azonnal szétküldetnek az előfizetőknek.

Kelt Budapesten, 1896. évi július havában.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának megbízásából.

Dr. Jekelfalussy József s. k.,

min. tanácsos. az orsz. m. kir. statisztikai hivatal igazgatója.

Ujdonságok

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Boeskor Antal jogarasi kir. járásbírói aljegyzőt a esikszereidai kir. törvényszékhez helyezte át.

— Időjárásunk. Lassan készülődik az időjárás valóságos télre. Boros az ég s egész napon pelyhezik a hó, de a mi késik, el nem mulik. Málnánk a farkas nem eszi meg a telet s meglehet, hogy a mint a múlt télen, úgy az idén is, január és február bőségesen kipótolja mit december mulasztott.

— B. u. é. k. Az esztendő első napja a minden rendű és nemű gratulációk ideje. A jó kívánságok névjegyeken versben és prózában, énekben és zenében hangzanak az ember felé s ezeket nem csak mosolygó, örömező arcokkal el kell fogadni, hanem meg is kell fizetni. Új esztendő első napján mindenkinek jussa van a te erszényedre pályázni s míg ajkad a sok jó kívánságokért köszönetet mond,

addig kezded apró pénzzel fizeti ki a sok nagy áldást és boldogságot, mit embertársad te neked kíván. És ez így megy egész napon át. Nincs ez ellen mondkulás, a gratuláció, ha ajtódát bezárod, bejön a kéményen, kulcslyukon s megtalál, bárhová rejtődzöl is el.

— Esküvő. Székely Ödön Zilahi főgimnáziumi tanár, városunk szülője a hó 26 án, azaz karácsony második napján tartotta esküvőjét Kolozsvárt Szász Irénnel, dr. Szász Béla egyetemi tanár kedves és művelt leányával. A polgári kötést Nagy Mór anyakönyvvető végezte a mindkét részről való örömezők, testvérek, rokonok jelenlétében, az egyházi áldást és eskütést ifj. Szász Béla, budapesti ev. ref. lelkész püspöki titkár, a menyasszony fivére eszközlőte, a menyegzői lakoma főtisztelő Szász Domokos püspök, a menyasszony nagybátyja házában és az apai háznál folyt le, hol elhangzott a szebbnél-szebb tosztok és sok-sok üdvözlő távirat; az ifjú pár másnap reggel távozott Zilahra. Áldás és szerencse kísérje őket.

— Cselédjutalmazás. A háromszéki gazdasági bizottság által a jó eselédok megjutalmazására kitűzött jutalmakban 2 kődvásárhelyi eseléd részesült és pedig Szász Ágnes, ki lakik özv. Török Jánosnéval, 18 évi szolgálatért nyert 10 forintot és Balázs Imre, ki lakik Jancsó Mózes szesgyárosnál 10 évi szolgálatért 5 forintot. Ezen jutalmakat a városi tanács bizonyos ünnepségek között osztotta ki.

— Elszámolás a vármegye honleányai által az ezredévi ünnepély alkalmából készített zászló-ra gyűjtött összegekről. Bevétel. A vármegye honleányai által gyűjtöttévekkal gyűjtött összegből összesen 2944 forint 82 krajár. Kiadás. 1. Zászlóra, zászlószalagokra és zászlószalagok himzésére 684 forint 75 krajár. 2. A zászló árának elküldése posta díjába 44 krajár. 3. Czimnek elkészítéséért 7 forint. 4. Felhívási és gyűjtővekek nyomtatási költségeire, 24 forint. 5. A kődvásárhelyi „Erzsébet árva-leány nevelő intézet részére alapítvány 1000 forint. 6. A Seps-Szentgyörgyön létesített „árva fiú- és szeretetház” részére alapítvány 1000 forint. 7. A gyűjtő iverk elhelyezésére és megőrzésére készített diszdoboz árába 96 forint. A „székely nemzeti múzeum csarnok alap” részére, a háromszékvármegyei nők alapítványa czimén 132 forint 63 krajár. Összesen kiadott 2944 forint 82 krajár. A bevételből 2944 forint 82 krajár. Levonva a kiadást 2944 forint 82 krajár. Maradvány semmi. Seps-Szentgyörgy, 1896. December 22-én, alispán helyett: Szentiványi Miklós, főjegyző.

Nyiltér*.)

Köhöges,

rekedség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 krajár. 5 dobozzal 1 forint 50 krajárért bérmentve küld.

Rethy Béla, gyógyszerész Békés-Csabán.

(199) 3—5

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmazatik községyénél, csuznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 krajár, 70 krajár és 1 forint üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvogyógyászat nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RUDOLSTADT.

193.) 7.

E rovat alatt közöljük a legújabb híreket a székelyföldi életéről.

Kiadó lakás.

A Bándi István ur kereskedése feletti lakás január hó 24-től akár 3 óra, akár Szentgyörgy naptól esetleg több évre; a Vas Ferencz ur feletti emeleti lakás pedig Szentgyörgy naptól esetleg több évre is kiadó. Értekezni lehet

212 1—2

Hankó Lászlónéval.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 firtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 firt. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrőcezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 74—100)

Milliók hevernek

parlagon, mivel a sorsjegytulajdonosok nem ellenőrzik sorsjegyeiket vagy megbízhatatlan sorsolási lapot járatnak.

Fizessünk elő a „Pénzügyi Ujságra.”

„PÉNZÜGYI UJSÁG”

legteljesebb, legmegbízhatóbb és legolcsóbb pénzügyi
tőzsdei és

sorsolási szakközlöny.

A „Pénzügyi Ujság”

közi az összes magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek, záloglevelek, kamatozó kötvények, elsőbbségi kötvények és részvények hiteles sorsolási lajstromait.

A „Pénzügyi Ujság”

kimerítő és megbízható információkat szolgáltat az értékpapírpiazz összes viszonyairól.

A „Pénzügyi Ujság”

rendes tudósításokat hoz a gabona- és terménypiazzról.

Előfizetési ára:

Budapesten házhoz hordva vagy vidékre postán szétküldve egész évre

1 firt 50 kr.

Előfizetők egy év leforgása alatt 30 sorsjegy húzásain ingyen játszanak. — Előfizethetni legezelszerűben postautalvánnyal vagy a kiadóhivatalban

Tessék mutatványszámot kérni.

(Budapest, V. ker., Fürdő-utca 1 szám).

Hirdetések

olcsó áron
felvétetnek

Életnagyságu

arczkép

krétarajzban.

Legszebb szobadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasab ajándék

karácsony és ujévre.

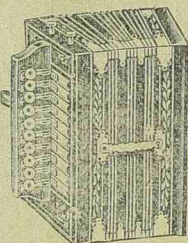
Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészes kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest. Károly-körut 17.

(192. 8—10)

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

„Bohemia”

világhírű kézi harmonikám, mely el van látva jó hosszú billentyűkkel és gyöngyház gombokkal, csak

4¹/₂ forintért

szállítom.

Ezen harmonikának két kettős fuvója mellett még egy 11 ranczu fuvója van, melynek sarkai a korai elrongálás ellen ércsarkokkal vannak ellátva.

A hangok egyes különálló lemezekre vannak minék következtében a harmonikának orgonához hasonló kellemes hangja van.

15 1/2	×	33	cm.	nagyságu,	40	hangu,	2	változatu	firt	4 1/2
17	×	34	"	"	60	"	3	"	firt	5 1/2
17 1/2	×	34 1/2	"	"	80	"	4	"	firt	6 1/2

Öntanuló iskola ingyen. Csomagolás és portó 60 kr. Képes árjegyzék szintén ingyen. Szállítás utánvét mellett. Becserélés meg van engedve. Ismét eladók összekötése kerestetik.

C. A. Schuster

harmonikakészítő
Graslitz (Csehország)

167 12—20

AZ „AGRÁRIA”

bankforgalmi intézet

A HOLLANDI HITELBANK VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

Budapest, Kerepesi-ut 73.

Fennálló jelzálogi kölcsönök bélyeg- és illetékmentes konvertálását és pedig földbirtokra 3 és fél—4%-os, egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozásokra és minden megkívánt felvilágosítással szolgál

2000 frton alóli ügyletek ez idő szerint el nem fogadtatnak.

14—160.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár igazgatósága tisztelettel értesíti a közönséget, hogy a folyó év október havában közzé tett határozatától eltérőleg, 1897. jan. 1-től a betéti tőkék után nem 4 százalékot, — hanem miként folyó évben 4 egyketed százalék kamatot fizet. Ezen felül az állami adót is az intézet hordozza.

K.-Vásárhelyt, 1896. decz. 29.

(211 2—3)

Az igazgatóság.